

[Madsen-Mygdal.]

ogsaa for alle mindre bemidlede en Lykke, om det her i Landet er saaledes, for det første, at der er rigelig Kapital til Raadighed til Udlaan paa rimelige Vilkaar, og for det andet, at Retssikkerheden er saaledes, at der overhovedet kan opnaas Kredit i Landet. Se, disse to Betingelser, Kapitalkraft og Retssikkerhed for Kreditgivning, stræber det nuværende politiske Regimente af al Magt at ødelægge, skønt det dog maa ligge klart for enhver, der vil tænke over Forholdene, at hvis disse Betingelser ikke er til Stede, saa vil enhver ubemidlet være lukket ude fra nogen Sinde at komme i Gang med selvstændig Virksomhed i Landbruget ganske som i alle andre Erhverv.

Der er her et Forhold, som maaske ikke har været fremdraget tilstrækkeligt under denne Debat, der her er ført, og det er Spørgsmaalet om Realkreditens Stilling ved Vedtagelsen af disse Forslag. Hvad tror egentlig den højterede Landbrugsminister og de to Partier, der støtter ham, at danske Kreditforeningsobligationer vil blive takseret til i Udlandet, naar de kommer fra et Land, hvor Ejendomsretten behandles paa den Maade, som her foreslaas. Hvis man skrider til en Ekspropriation som den, der foreslaas her, og f. Eks. tager 10 Tdr. Land fra en Mand til Jordvurderingspris, saa er det jo givet, at de, der har Pant i Ejendommen, opsiger om ikke hele Laanet saa dog en Del af det. Det er ganske givet, at de maa forlange en Del af Laanet kvitteret, naar Ejendommen forringes. Men der er vist ingen, der tror, at de nøjes med at kvittere det Beløb, som Grundværdien af det eksproprierede Jordstykke angiver. Det er givet, at de forlanger mere. Er det saa sikkert, at Manden har de Midler, der skal til for at betale, er det retfærdigt, at han skal betale? Er det ikke andre, der har Forpligtelse til fuldt ud at betale det, som Ejendommens Værdi er gaaet ned med som Følge af den Ekspropriation, der er foretaget? Men jeg gentager: disse Forslag forandrer aldeles ikke Forholdet med Hensyn til, om Landmændene er mere eller mindre gældbetyngede; de medfører ikke mindre Gæld, de medfører blot den Forskel, at Staten bliver Enekreditor, og at det ligefrem forbydes at stitte Laan hos andre, f. Eks. hos Kreditforeninger og Sparekasser, hvilket for øvrigt er overflødig, for jeg tror ikke, der kan opnaas Laan noget af de Steder, naar Staten først har beslaglagt Jordværdien. Men man skulde egentlig synes, at Staten har nok at gøre med sit eget, og Kommunerne med for

den Sags Skyld. Det forekommer mig, at baade Staten og Kommunerne Gang paa Gang selv er Laantagere; der er ingen, der har faaet det Indtryk, at hverken Statskassen eller Kommunekasserne bugner af Pengemidler i en saadan Grad, at de absolut maa til at optræde som eneberegtigede Finansieringsinstitutter for hele det samlede danske Landbrug. Men bortset derfra: hvori bestaar Velsignelsen for Landmændene i dette, at det bliver Staten, der skal laane dem Pengene? Kan de ikke lige saa godt laane Pengene af Kreditforeningerne, deres egne Andelsforetagender, som de selv leder og styrer. I Kreditforeningerne kan enhver, som bekendt, laane langt mere end blot Jordværdien, der jo efterhaanden er blevet den mindste Part af en Landbrugs-ejendoms samlede Værdi; men der er den Forskel, at et Laan i Kreditforeningen kan afbetales, og det skal afbetales. Men Statens Besiddelse af Jorden kan aldrig afdrages, alle Dage skal det være Statens Jord, som Landmanden arbejder med, aldrig nogen Sinde kan det blive Landmandens egen Jord.

Adskillige Talere har, siden jeg sidst havde Ordet, ogsaa beskæftiget sig med de indeklemte Husmænd. Jeg har gjort opmærksom paa, at ved Siden af alt det andet uheldige, der klæber ved disse Lovforslag, sker der det mærkelige, at hvis de vedtages, saa lægger man faktisk en Spekulationsgevinst ind i disse smaa Husmandshjem med 1—2—3 Tdr. Land, og ved at tillægge dem denne Spekulationsmulighed tvinger man dem egentlig til en Anvendelse, som netop ikke var deres oprindelige. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har for 4 Aar siden her i Salen meget veltalende gjort opmærksom paa, at disse Huse netop fortrinsvis bebos af Folk, der ikke har Landbrug som deres egentlige Erhverv, af Haandværkere, Fiskere af andre næringsdrivende, af gamle Folk, af Folk, der ikke egner sig til selvstændig Landbrugsvirksomhed — det er ikke alle, der egner sig dertil, nogle egner sig til at gaa paa Arbejde — men for hvem det lille Jordareal, hvor de kan holde en Ko eller to, alligevel ikke betyder saa lidt økonomisk og ogsaa betyder meget for Familiens Velbefindende. Det er noget, der i allerhøjeste Grad præger Udstykningen i et Land som Belgien, hvor der er meget smaa Jordlodder, og hvor Familierne ikke lever af disse Jordlodder, men har stor Nytte af dem, medens de har deres Hovedindtægt andre Steder. Det præger ogsaa Jordfordelingen i Lande som Svejs og Czekoslovakiet. Men det, man nu vil her ved at tillægge dem